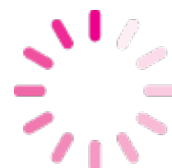

safe pulse of youth
siguran puls mladih

Prajd.
Normalno.
Parada ponosa Beograd

Platforma za jačanje uloge organizacija civilnog društva u cilju efikasnije zaštite prava i poboljšanja kvaliteta života građana i građanki drugačije seksualne orijentacije i rodnog identiteta u Republici Srbiji

I. Predmet i ciljevi platforme

Ova Platforma nastala je kao rezultat prepoznate potrebe LGBT organizacija da se definiše okvir za međusobnu saradnju kao i saradnju sa drugim organizacijama čiji je rad fokusiran na poštovanje, ostvarivanje i zaštitu ljudskih prava. Ovom Platformom uvažavaju se doprinosi različitih organizacija iz oblasti ostvarivanja LGBTTIA2SQQ prava, prepoznaju kapaciteti koji mogu da deluju udruženo te se ostvaruje maksimum potencijala zajedničke saradnje. Ova platforma definiše širi okvir delovanja i omogućava postavljanje prioriteta kako bi se postigao najveći efekat zaštite prava i poboljšanja kvaliteta života LGBTTIA2SQQ građana/ki.

Definisanjem zajedničke platforme unutar koje postoji široko polje delovanja, društvu se šalje snažna poruka da postoje organizacije koje kontinuirano rade na ovim pitanjima, institucijama - da LGBTTIA2SQQ organizacije imaju saglasnost oko suštinskih potreba i opštih

ciljeva, a zajednici da se sistematski radi na poboljšanju kvaliteta svakodnevnog života LGBTTIA2SQQ osoba.

Stubovi delovanja definisani ovom platformom, rezultat su zajedničkog promišljanja LGBTTIA2SQQ organizacija i predstavljaju strateška polja njihovog delovanja:

Strateški stub 1 – Osiguravanje održive i trajne saradnje sa državnim organima i institucijama za zaštitu ljudskih prava kao osnovnog garanta prava i mehanizma delovanja.

Strateški stub 2 – Kontinuirano praćenje i unapređenje rada institucija države u oblasti zaštite prava LGBTTIA2SQQ građana/ki, kao i saradnja sa relevantnim institucijama u cilju multidisciplinarnog i sveobuhvatnog pristupa rešavanju problema LGBTTIA2SQQ građana/ki.

Strateški stub 3 – Kontinuiran rad na izgradnji i osnaživanju LGBTTIA2SQQ zajednice, povećanju njene vidljivosti i uključivanju LGBTTIA2SQQ građana/ki u društvene tokove i procese donošenja odluka.

Strateški stub 4 – Rad sa opštom populacijom u cilju uspostavljanja dijaloga, smanjenja socijalne distance, homofobije, transfobije i drugih oblika diskriminacije.

II Ocena stanja:

Uprkos brojnim međunarodnim i domaćim mehanizmima koji potvrđuju i štite prava LGBTTIA2SQQ osoba, trenutni položaj LGBTTIA2SQQ građana u Srbiji možemo okarakterisati kao alarmantan. Alarmatnost se pre svega ogleda u položaju LGBTTIA2SQQ osoba ali i u jednako zabrinjavajućoj pasivnosti nadležnih institucija države i političkih predstavnika koji često odbijaju da osiguraju apsolutni minimum poštovanja prava zagratovanih zakonom, ustavom i međunarodnim ugovorima.

Na trenutni položaj LGBTTIA2SQQ osoba ukazuju podaci o **socijalnoj distanci** gde čak 30,2 % građana/ki kaže da je protiv toga da im LGBT osoba bude komšija; 32,5 % ne želi LGBT osobu za kolegu/inicu, protiv LGBT šefa je njih 40,6 % dok na mestu državnika LGBT osobu ne želi 48,4 %. Osim ovoga 46,2 % ne želi LGBT osobu za prijatelja/icu, 58,8 % ne želi da LGBT osoba bude vaspitač/ica, dok čak 79,5 % ne želi LGBT osobe u svojoj porodici. Samo 10% opšte populacije govori da lično poznaje neku LGBT osobu a dodatna analiza je pokazala drastično nižu socijalnu distancu unutar tog klastera društva.

Pitanje bezbednosti ostaje apsolutno zanemareno što se ogleda u pasivnosti nadležnih državnih organa prilikom rešavanja i pronalaženja počinilaca i nepreduzimanju radnji i postupaka za koje su po službenoj dužnosti ovlašćeni u slučajevima napada i pretnji na LGBTTIA2SQQ građane/ke i aktiviste.

Sloboda okupljanja i javnog izražavanja LGBTTIA2SQQ osoba tokom proteklih nekoliko godina bila je ugrožena višestrukom zabranom Parade ponosa koje su bile rezultat odluke nadležnih državnih organa, ali su ujedno pokazivale i stav institucija prema LGBTTIA2SQQ zajednici i njenim pravima. Iako Parada ponosa 2014. nije zabranjena, ovakva istorija višegodišnjeg istrajavanja vlasti u zabranama ukazuje da i dalje postoji mogućnost ponovnog kršenja prava na slobodu okupljanja LGBTTIA2SQQ zajednice. Ključno je postizanje kontinuiteta u održavanju ove manifestacije kako bi njen potencijal za otklanjanje homofobije i transfobije bio aktiviran.

U **sistemu obrazovanja** LGBTTIA2SQQ osobe su suočene sa zabrinjavajućim stepenom homofobije i diskriminacije, gde 80% srednjoškolaca/ki podržava diskriminaciju nad LGBTTIA2SQQ osobama, dok 38% mladića uzrasta od 14 do 19 godina opravdava nasilje nad LGBT osobama, a samo njih 16% smatra da bi LGBT osobe trebalo da imaju ista prava kao i drugi. Takođe, značajan problem predstavlja rasprostranjeno prisustvo diskriminirajućih sadržaja u udžbenicima, kao i susretanje sa nastavnim kadrom koji je nedovoljno senzibilisan za pitanja rodnog identiteta i seksualne orijentacije, a često i izrazito homofobičan i transfobičan. Ove činjenice, zajedno sa klimom straha i netrpeljivosti koja prati LGBTTIA2SQQ osobe tokom školovanja, odgovaraju prethodno navedenim statističkim podacima, na čije menjanje je neophodno uticati.

U klimi masovnog i sistematskog kršenja socio-ekonomskih prava, radnih prava i prava koja proističu iz ugovora o radu, socio-ekonomska stabilnost LGBTTIA2SQQ osoba predstavlja jedan od ključnih izazova našeg vremena. Ne postoje mere niti politike koje bi promovisale različitost u **oblasti zapošljavanja** i obeshrabrile diskriminaciju, uznemiravanje i viktimizaciju na osnovu seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Ne postoje kodeksi ponašanja, programi za podizanje svesti ili podrška za zaposlene koji su deo LGBTTIA2SQQ zajednice.

LGBTTIA2SQQ osobe ne uživaju jednak nivo **zdravstvene zaštite** kao i pripadnici opšte populacije. Informacije o seksualnoj orijentaciji i rodnom identitetu, naročito potrebne tokom razvoja i formiranja seksualnog identiteta, nisu dostupne. Prema poslednjim zvaničnim podacima iz nacionalnog istraživanja o praćenju kretanja HIV infekcije u grupama pod posebnim rizikom, ustanovljena je potreba za intenzivnim radom na prevenciji i dijagnostifikovanju HIV infekcije. Istovremeno, u toku je smanjenje međunarodne donatorske podrške u oblasti zdravlja LGBT populacije, a nema plana ni indikacija o namerama, o preuzimanju pre svega koordinacije aktivnosti i finansiranja koje su do sada postojale od strane nadležnih državnih institucija.

Iako su istopolni partneri/ke diskriminisani pri ostvarivanju niza prava kao što su pravo na izdržavanje, na sticanje zajedničke imovine, na nastavljanje korišćenja zakupljenog stana posle smrti partnera/ke-zakupca, na oslobađanje od dužnosti svedočenja, na zakonsko nasleđivanje, na porodičnu penziju, posete u bolnici i zatvorima, zaštitu od nasilja u porodici i dr., država im ne priznaje **ostvarenje porodičnih prava** ili bilo koji drugi oblik pravne zaštite u ovoj oblasti, odbijajući da se bavi rešavanjem ovih pitanja.

LGBTTIA2SQQ građani/ke ostaju apsolutno nevidljivi kako na pozicijama odlučivanja tako i u javnom prostoru, izuzev par dugogodišnjih aktivista, čak i pored činjenice da je LGBTTIA2SQQ zajednica svesna postojanja LGBTTIA2SQQ osoba u različitim društvenim sferama i organima vlasti.

Usled rasprostranjenog izjednačavanja seksualne orijentacije i ličnog identiteta **trans* (transpolne, transrodne, transvestiti) osoba** u ostvarivanju svojih prava, ove osobe nailaze na specifične probleme u različitim oblastima kao što su zdravstvena zaštita, zapošljavanje, obrazovanje, bezbednost, javno izražavanje i javno okupljanje. Interesi i potrebe, a u skladu sa tim i metodologija rada i pristup trans* osobama, su posebni i u mnogo čemu se razlikuju od načina rada sa LGBIA2SQQ osobama. Imajući to u vidu, postoji hitna potreba da se reguliše pravni vakum u kojem se trans* osobe često nalaze.

Odnos institucija države, kao jedinog **garanta prava**, prema institucijama civilnog društva koje rade na pomenutim problemima obeležen je odsustvom stvarnog interesovanja i razumevanja za hitnost rešavanja problema i kao takav istovremeno predstavlja i uzrok i problem.

Usled svega navedenog, kao i niza drugih problema sa kojima su suočeni, LGBTTIA2SQQ građani žive u strahu od diskriminacije, nasilja, progona i odbacivanja, koji prožima svaki aspekt života urušavajući dostojanstvo i onemogućavajući aktivno uključivanje u društvene tokove i u procese donošenja odluka.

III. Principi na kojima se zasniva platforma

1. Opšti/univerzalni

Univerzalno uživanje ljudskih prava

Svako ima pravo da uživa sva osnovna ljudska prava. Ljudska prava su zaštićena pravnim poretkom. Ljudska prava su pretpostavka dostojanstvu i vrednosti čovekove ličnosti te garant mira.

Vladavina prava

Vladavina prava je osnovna pretpostavka savremenih pravnih sistema i počiva na neotuđivim ljudskim pravima. Vladavina prava se ostvaruje slobodnim i neposrednim izborima, ustavnim jamstvima ljudskih i manjinskih prava, podelom vlasti, nezavisnom sudskom vlašću i počinovanjem vlasti Ustavu i zakonu.

Zaštita dostojanstva

Ljudsko dostojanstvo je neprikosnoveno i svi su dužni da ga poštuju i štite. Svako ima pravo na slobodan razvoj ličnosti, ako time ne krši prava drugih.

Ravnopravnost i zaštita od diskriminacije

Sve osobe su jednake i uživaju jednak položaj i jednaku pravnu zaštitu, bez obzira na lična svojstva. Svako je dužan da poštuje načelo ravnopravnosti, odnosno zabranu diskriminacije. Organizacije koje pristupe Platformi će u svojim aktivnostima zahtevati i promovisati stalnu zaštitu svakog građanina/ke koji/a je ugrožen/a i čija su prava dovedena u pitanje.

Ljudska bezbednost

Povezanost ljudske bezbednosti i ljudskih prava kao što su pravo na život i na telesni integritet je neupitna, jer oba koncepta u svoje središte postavljaju ljudsko biće. Ljudska bezbednost, pored slobode od straha obuhvata i slobodu od nemaštine i pravo na zaštitu dostojanstva. Organizacije koje pristupaju Platformi slažu se da će raditi na unapređenju ljudske bezbednosti u Republici Srbiji.

Privatnost

Svako ima pravo na poštovanje svog privatnog i porodičnog života, doma i prepiske. Niko se ne sme izložiti proizvoljnom mešanju u privatni život, porodicu, stan ili prepisku, niti napadima na dostojanstvo i ugled. Svako ima pravo na zaštitu zakona protiv ovakvog mešanja ili napada.

Porodični život

Dugoročni životni odnosi istopolnih parova predstavljaju „porodični život“. Shodno tome, vlasti bi trebalo da budu svesne da istopolni parovi koji žive zajedno u stabilnom partnerstvu imaju pravo te shodno tome moraju da uživaju zaštitu porodičnog života na istoj osnovi kao i par različitog pola u istoj situaciji.

Socio-ekonomska sigurnost

Pitanja jednakih mogućnosti i jednakog tretmana i socio-ekonomske nezavisnosti osnovna su pitanja slobode, socijalne pravde i poštovanja ljudskih prava. Socio-ekonomska sigurnost obuhvata, između ostalog, oblasti radnog prava, jednakih mogućnosti, zdravlja i bezbednosti na radu, kao i borbe protiv diskriminacije. Sva prava obuhvaćena pomenutim oblastima moraju biti dostupna svim građankama i građanima bez obzira na lična svojstva, stavove ili mišljenja. Organizacije pristupnice će zagovarati, ohrabrivati i osnaživati različite oblike preduzetništva pripadnica i pripadnika LGBTTI A2SQQ populacije, sa ciljem obezbeđivanja njihove socio-ekonomske stabilnosti i nezavisnosti.

2. Posebni

Solidarnost

Organizacija pristupnica Platformi će svoje aktivnosti i odnos prema drugim pristupnicama i celokupnoj LGBTTIA2SQQ zajednici usmeravati vodeći se zajedničkim ciljevima kao i principima solidarnosti, međusobne podrške i pomoći, razumevanja, uzajamnosti i dijaloga; Organizacije potpisnice su saglasne da će i u pojedinačnom radu usmeravati svoje aktivnosti u pravcu ostvarenja zajednički definisanih ciljeva sadržanih u ovom dokumentu.

Poštovanje identiteta, integriteta, nezavisnosti i slobode mišljenja pojedinaca/pojedinki

Svaki/a pojedinac/ka, kao nezavisni aktivista/aktivistkinja ima pravo te je ohrabrena da iskaže svoje konstruktivno mišljenje koje bi doprinelo kvalitetnijem i efikasnijem dostizanju ciljeva ove Platforme.

Poštovanje integriteta i identiteta organizacija

Svaka organizacija koja pristupi potpisivanju Platforme zadržava svoj integritet i identitet - ciljeve, misiju, vrednosti, članstvo, metodologiju rada i ostale specifičnosti koje je čine jedinstvenom. Potpisnice Platforme obavezuju se da se neće mešati u unutrašnje stvari drugih organizacija potpisnica. Usklađivanje aktivnosti se vrši isključivo na temelju dijaloga i dobrovoljnosti potpisnica. Nikakvi mehanizmi prinude se neće praktikovati nad bilo kojom potpisnicom Platforme u cilju narušavanja njenog integriteta ili izmene identiteta.

Nemešanje u unutrašnja pitanja organizacija

Svaka organizacija pristupnica Platforme zadržava isključivo pravo da samostalno odlučuje o svojim aktivnostima, bez mešanja sa strane. Svaka organizacija pristupnica Platforme se uzdržava od mešanja u rad i procedure ostalih članica pristupnica Platforme.

Princip transparentnosti, aktivnog učešća i uključivanja

Sve organizacije pristupnice Platforme će svoje aktivnosti i planove pravovremeno iznositi na uvid svim članicama pristupnicama Platforme, u meri koja obezbeđuje transparentnost, koordinaciju aktivnosti i unapređenje zajedničkih aktivnosti, ciljeva i vrednosti, ali ne zalazi u domen poslovne tajne svake organizacije niti narušava njenu diskreciju, integritet i identitet. Aktivnosti pojedinačnih organizacija mogu biti predmet diskusije samo u smislu jačanja i produbljivanja saradnje, unapređenja sprovođenja i efikasnijeg dostizanja zajedničkih ciljeva.

Nenasilna komunikacija i mirno rešavanje sporova

Organizacije pristupnice Platforme će maksimalno težiti kulturi dijaloga te afirmativnoj i nenasilnoj komunikaciji dok će se nesuglasice i sporovi rešavati u konstruktivnom dijalogu. Metode i mehanizmi mirnog rešavanja sporova biće naknadno uređeni zasebnim aktom.

IV. Sektorski prioriteti saradnje

Razvoj nove generacija branitelja i braniteljki ljudskih prava

Ljudska prava su nedeljiva i neotuđiva, pa i njihovo ostvarivanje mora biti stalno i kontinuirano, uz učešće većeg broja ljudi iz i van zajednice. LGBTTIA2SQQ pokret mora aktivno raditi na stvaranju i promociji novih branitelja ljudskih prava, koji će efikasno izlaziti u susret potrebama i rešavati akutne probleme iz svih sfera. U procesu stvaranja i promocije neće biti nikake diskriminacije na osnovu pola, etničke, nacionalne, verske pripadnosti, seksualne orijentacije, rodnog identiteta i drugih ličnih svojstava svakog pojedinca/ke.

Vladavina prava

Kao univerzalni princip svakog otvorenog, slobodnog i demokratskog društva vladavina prava ostvaruje se slobodnim i neposrednim izborima, ustavnim jemstvima ljudskih i manjinskih prava, podelom vlasti, nezavisnom sudskom vlašću i počinovanjem vlasti Ustavu i zakonu. Sve organizacije pristupnice Platformi obavezuju se da će raditi na uspostavljanju principa vladavine prava i njenoj promociji. Vladavina prava je i cilj, ali i sredstvo poštovanja ljudskih i manjinskih prava čijem ostvarenju težimo.

Sloboda okupljanja

Potpisnice Platforme će u svojim aktivnostima raditi na ostvarivanju prava na slobodno okupljanje LGBTTIA2SQQ zajednice. Organizacije potpisnice će u svojim aktivnostima i kontaktima sa predstavnicima državnih institucija sve tri grane vlasti, na svim nivoima, insistirati na punom i bezuslovnom poštovanju slobode okupljanja.

Bezbednost i zaštita od nasilja

Bezbednost svakog pojedinca i pojedinke, članice i člana LGBTTIA2SQQ zajednice mora biti garantovana od strane nadležnih organa države, u svakom trenutku, kako je i propisano relevantnim međunarodnim dokumentima i Ustavom Republike Srbije. Ukoliko država nije u stanju da pruži zaštitu osobama drugačije seksualne orijentacije i rodnog identiteta, nije u stanju to da učini ni kada su u pitanju ostali građani i građanke. Bez elementarne bezbednosti nema ni ljudskih prava koja iz nje slede

Ravnopravnost i zaštita od diskriminacije

Pristajanje na stereotipe i diskriminaciju je pristajanje na latentno, verbalno, ali i fizičko nasilje nad pojedincima/kama drugačije seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Svi građani i sve građanke moraju biti jednaki u svojim pravima i obavezama, obavezni da poštuju tuđa prava kao granice svoje slobode. Organizacije potpisnice Platforme će u svojim aktivnostima zahtevati i promovisati stalnu zaštitu svakog građanina/ke koji/a je ugrožen/a i čija su prava dovedena u pitanje. Sloboda i jednakost nisu samo dugoročni ciljevi, već pre svega vrednosti kojima se teži.

Socio-ekonomska stabilnost

Usled višeslojne ranjivosti kojoj su izložene LGBTTIA2SQQ osobe a zbog koje olako mogu prevagnuti u siromaštvo, organizacije potpisnice Platforme će aktivno raditi na razvijanju programa i projekata u smeru jačanja socio-ekonomske stabilnosti, borbe protiv siromastva i nezaposlenosti i iskorenjivanja diskriminacije i mobinga LGBTTIA2SQQ osoba u radnom okruženju te će obezbeđivati bolji pristup socijalnim servisima. Organizacije pristupnice će zagovarati, ohrabrivati i osnaživati različite oblike preduzetništva pripadnika i pripadnika LGBTTIA2SQQ populacije, sa ciljem obezbeđivanja njihove socio-ekonomske stabilnosti i nezavisnosti.

Evropske integracije

Potpisnice Platforme prepoznaju Evropske integracije kao važan okvir za promociju, jačanje i zaštitu ljudskih prava. Organizacije pristupnice Platformi će uzeti aktivno učešće u procesu Evropskih integracija zarad kvalitetnije zaštite prava i poboljšanja kvaliteta života LGBTTIA2SQQ građana, ujedno pomažući razvoj, modernizaciju i transformaciju Srbije ka otvorenom i demokratskom društvu, što bi koristilo svim građanima/kama.

LGBT kultura i umetnost

Organizacije pristupnice Platformi saglasne su da je negovanje LGBTTIA2SQQ kulture od velikog značaja za prepoznavanje, prihvatanje i razvoj identiteta LGBTTIA2SQQ osoba. Kultura i umetnost predstavljaju i polaznu tačku za postizanje mnogih ciljeva navedenih u Platformi. Kultura i umetnost daju siguran prostor za okupljanje i osnaživanje LGBTTIA2SQQ osoba i zajednice. Kroz kulturne i umetničke događaje i programe podiže se vidljivost LGBTTIA2SQQ osoba, što utiče i na senzibilisanje opšte populacije i smanjivanja socijalne distance i diskriminacije. Zato će organizacije potpisnice sprovoditi aktivnosti u ovoj sferi i biti aktivno uključene u afirmaciju LGBTTIA2SQQ kulture i umetnosti kao ključih alata za smanjenje homofobije, transfobije, diskriminacije i nasilja i borbu za jednaka ljudska prava LGBTTIA2SQQ osoba u Srbiji. Organizacije pristupnice Platforme će kroz svoje aktivnosti pružati podršku LGBTTIA2SQQ umetnicima i umetnicama kroz čiju emancipaciju i afirmaciju se utiče i na unapređenje šire kulturne prakse u Srbiji.

Obrazovanje

Organizacije potpisnice Platforme uviđaju presudnu ulogu formalnog i neformalnog obrazovanja na svim nivoima, kao uzroka i rešenja negativnih društvenih fenomena, sa akcentom na nasilje, homofobiju i diskriminaciju. Obrazovanje je važan faktor uspostavljanja društvenih vrednosti i prihvatanja različitosti, kao preduslova društvenog razvitka i napretka. Organizacije će učestvovati u reformi sistema obrazovanja, uklanjanju diskriminatornih sadržaja, senzibilizaciji nastavnog kadra i same će, u meri u kojoj je to moguće, ponuditi alternativne edukativne programe.

Zdravstvena zaštita

Organizacije potpisnice Platforme, prepoznajući važnost očuvanja i unapređivanja zdravlja, podržavaju model Univerzalnog pristupa zdravstvenoj zaštiti koji postoji u Srbiji, kao civilizacijske tekovine i zalagaće se da svi pripadnici/e LGBTTIA2SQQ populacije ostvare to svoje pravo. Istovremeno, sarađivaće u radu na preventivi, lečenju i smanjenju posledica po zdravlje, a posebno na zdravstvenim problemima specifičnim za LGBTTIA2SQQ populaciju u Srbiji, kao što su seksualno prenosive infekcije, nasilje, izolaciju, autostigmu, stigmatu, diskriminaciju i dr. Prepreke u ostvarivanju kvalitetne zdravstvene zaštite LGBTTIA2SQQ populacije apsolutno su neprihvatljive i predstavljaju grubo kršenje ljudskih prava, te će organizacije potpisnice svojim aktivnostima ukazivati na hitnost rešavanja zdravstvenih problema LGBTTIA2SQQ populacije, na nivou i uzroka i posledica.

Mediji

Organizacije potpisnice Platforme uviđaju važnu ulogu medija u kreiranju javnog mnjenja, smanjenju homofobije, transfobije i netrpeljivosti prema LGBTTIA2SQQ populaciji, ali i činjenicu da medijski prostor koji je dat LGBTTIA2SQQ temama nije uvek dovoljan i adekvatan, naročito u javnim medijskim servisima i ostalim medijima sa nacionalnom pokrivenošću. Radi efikasnijeg postizanja ciljeva zacrtanih u Platformi, organizacije potpisnice će posebnu pažnju obratiti na rad i saradnju sa medijima, naročito sa onim čija je glavna ciljna grupa LGBTTIA2SQQ populacija. Saradnja će biti zasnovana, ali ne i ograničena, na prosleđivanje informacija o zajedničkim/individualnim aktivnostima, senzibilizaciju i edukaciju. U suzbijanju homofobije, diskriminacije i govora mržnje prema LGBTTIA2SQQ populaciji u medijima, organizacije potpisnice Platforme će koristiti sva zakonom propisana sredstva, ali i mogućnosti koje pružaju samoregulatorna medijska tela i Etički kodeks novinara Srbije. U ekstremnim slučajevima medijskog linča i ugrožavanja sigurnosti, organizacije potpisnice Platforme će adekvatno reagovati i zaštititi žrtvu.

Politička participacija

Organizacije pristupnice Platforme će težiti da svoje aktivnosti, članove/ice, lidere/ke i procese usmere ka većoj i vidljivijoj političkoj participaciji na svim nivoima. Organizacije pristupnice će takođe težiti udruživanju u cilju veće i efikasnije političke participacije.

V. Oblici i metode saradnje

a. Zajedničko strateško nastupanje – uspostavljanje dogovora o objedinjenom pristupu rešavanju problema LGBTTIA2SQQ zajednice putem javnog zagovaranja i lobiranja podrške različitih organizacija, institucija i pojedinačnih saveznika u okviru ove Platforme.

b. Konsolidacija resursa – mapiranje postojećih ekspertiza, ljudskih i finansijskih resursa i njihovo zajedničko strateško usmeravanje u domenima osnovnih stubova delovanja definisanih u ovoj Platformi.

c. Profesionalizacija i jačanje stručnih kompetencija – mapiranje potreba LGBTTIA2SQQ NVO u skladu sa postojećim aktivnostima i prioritetima; sistematski rad na uključivanju LGBTTIA2SQQ osoba u rad LGBTTIA2SQQ NVO; razvoj znanja i veština LGBTTIA2SQQ NVO aktivista.

d. Interna i eksterna komunikacija – razmena informacija i koordinacija postojećih inicijativa; objedinjena komunikacija potreba LGBTTIA2SQQ osoba u Srbiji prema institucijama i jasni zahtevi za rešavanje problema u domenu socijalne uključenosti i prihvaćenosti; definisanje glavnih komunikacijskih ciljeva i taktika u vezi sa rešavanjem prioriternih problema LGBTTIA2SQQ zajednice.

e. Razvoj i unapređenje javnih politika – prikupljanje podataka o problemima i načinu života LGBTTIA2SQQ ljudi; analize uporednih praksi i korišćenje podataka u definisanju mogućih načina rešavanja tih problema; debata o mogućim rešenjima; objedinjen nastup prema donosiocima odluka u cilju donošenja mera i procedura koje omogućavaju ostvarivanje prava i poboljšanje položaja LGBTTIA2SQQ ljudi; monitoring primene i efekata koje doneti zakoni, podzakonski akti i mere imaju na život LGBTTIA2SQQ ljudi.

f. Razvoj i unapređenje normativnog okvira – davanje predloga zasnovanih na podacima i činjenicama za dalje razvijanje zakonodavnog okvira u pravcu zaštite prava i interesa LGBTTIA2SQQ građana i građanki; monitoring procesa implementacije postojećeg zakonodavstva koje reguliše prava i položaj LGBTTIA2SQQ građana i građanki.

g. Razvoj i unapređenje servisa za LGBTTIA2SQQ osobe – zajednički rad na definisanju potreba LGBTTIA2SQQ zajednice, izgradnja i unapređenje podrške i sistematski rad na doseganju potencijalnih korisnika i korisnica.

VI. Model saradnje – mreža organizacija pristupnica (donošenje odluka, medijacija konflikata, priključivanje, istupanje i isključivanje)

Dogovor o modelu saradnje, odnosno načinu donošenja odluka i komunikacije, te načina praćenja rada na sprovođenju Platforme je ključ uspešnog zajedničkog delovanja. Stoga je potrebno da se dogovoreni model saradnje dodatno razradi u prvih šest meseci od potpisivanja Platforme. Pored definisanja procedura koje se tiču odlučivanja unutar mreže okupljene oko Platforme i načinima pristupanja i istupanja, organizacije potpisnice Platforme izradiće strategiju interne i eksterne komunikacije, kao i akcioni plan za implementaciju po stubovima platforme (četiri osnovna stuba, strana 1). Jačanje kapaciteta svih organizacija potpisnica značajno je za uspeh sprovođenja Platformom definisanih strateških ciljeva kao i saradnja između organizacija. Stoga će se u prvih šest meseci napraviti i analiza kapaciteta organizacija. U prvih šest meseci od potpisivanja organizacije potpisnice Platforme izradiće i etički kodeks kojim će dodatno urediti svoju saradnju.

Potpisivanjem Platforme organizacije pristupaju *organizovanoj mreži* koju čine sve članice potpisnice. Organizacije se pristupanjem obavezuju na poštovanje dogovorene Platforme i preuzimaju odgovornost da aktivno rade na njoj razradi u akcione planove kao i na sprovođenju akcionih planova, kako samostalno tako i u saradnji sa drugim organizacijama potpisnicama. Organizacije potpisnice obavezuju se na poštovanje drugih potpisnica, profesionalan odnos i postupanje u dobroj nameri kako bi se ujedinjeno delovanje oko zajedničkih ciljeva definisanih Platformom odvijalo uz puno uvažavanje svih organizacija, njihovih aktivnosti i različitosti.

Članstvo u mreži

Pristupanje mreži je dobrovoljno. Platformi pristupaju organizacije svojim potpisom. Platformi mogu pristupiti sve organizacije civilnog društva, uključujući i neformalne grupe, koje sebe definišu kao LGBTTIA2SQQ i čija je osnovna i preovlađujuća delatnost u domenu zaštite prava i poboljšanja kvaliteta života građana i građanki drugačije seksualne orijentacije i rodnog identiteta u Republici Srbiji. Organizacije civilnog društva koje se ne bave prevashodno pitanjima LGBTTIA2SQQ populacije mogu pristupiti Platformi u savetodavnom svojstvu bez prava odlučivanja. Platformi mogu pristupiti i pojedinci i pojedinke koji/e se bave i zastupaju ljudska prava LGBTTIA2SQQ populacije, u savetodavnom svojstvu bez prava odlučivanja.

Članice koje potpišu i pristupe Platformi u okviru inicijalne ceremonije potpisivanja, smatraće se članicama osnivačicama. Članice koje pristupaju mreži nakon ovog događaja, postaju članice mreže potpisivanjem Platforme, uz prethodnu preporuku najmanje jedne postojeće članice i u skladu sa procedurama odlučivanja o čemu će se organizacije detaljno usaglasiti u prvih šest meseci od inicijalne ceremonije potpisivanja Platforme. Članstvo novih organizacija potvrđuje ili konačno odbija *Savet mreže*.

Istupanje iz mreže je dobrovoljno. Po istupanju organizacija potpisuje ispisnicu čiji će sadržaj biti dogovoren u prvih šest meseci od potpisivanja platforme.

Isključivanje iz mreže biće moguće ukoliko neka od organizacija potpisnica prekrši etički kodeks koji će organizacije potpisnice usaglasiti u prvih šest meseci od potpisivanja Platforme.

Struktura mreže

Organizacije potpisnice će činiti *Savet mreže*. Način funkcionisanja Saveta organizacije će usaglasiti u prvih šest meseci od potpisivanja Platforme.

Svaka organizacija potpisnica delegira osobu/osobe koje će u njeno ime imati mandat da donose odluke u vezi sa Platformom odnosno radom na njenom sprovođenju i definisanju dokumenata koji je dopunjuju. Svaka organizacija potpisnica odgovorna je za izbor osobe koju delegira te dvosmerni protok informacija prema drugim organizacijama okupljenim u mreži oko Platforme.

Pored Saveta mreže organizacije će formirati i *radne grupe* po temama/stubovima Platforme. Način funkcionisanja radnih grupa takođe će biti usaglašen u prvih šest meseci od potpisivanja Platforme.

Savet mreže može osnivati i druga tela, u skladu sa potrebama i interesima članica mreže.

Odlučivanje

Organizacije potpisnice odlučivaće većinom prisutnih (minimum 2/3 potpisnica mora biti prisutno) i konsenzusom, u zavisnosti od pitanja koje je predmet odlučivanja a o čemu će se organizacije detaljno usaglasiti u prvih šest meseci od potpisivanja Platforme. Prilikom odlučivanja jedna organizacija će imati jedan glas.

Komunikacija

U prvih šest meseci od potpisivanja Platforme organizacije potpisnice doneće strategiju komunikacije kojom će definisati internu i eksternu komunikaciju mreže. Prilikom definisanja pravila interne komunikacije uvažiće se postojeći resursi i već izgrađeni načini komunikacije.

Koordinacija mreže

Mrežu koordinira Savet mreže. Na operativnom nivou u prvih šest meseci funkciju koordinacije obavljaće Labris – organizacija za lezbejska ljudska prava (u daljem tekstu: Labris) uz tehničku podršku NDI, a organizacije potpisnice se obavezuju da će u tom periodu razraditi i način koordinacije mreže i izgraditi kapacitete koji će garantovati efikasnu koordinaciju i nakon

preuzimanja te funkcije. Dok se drugačije ne dogovori, koordinacija se odnosi na dogovor u vezi sa potpisivanjem Platforme, izradu akcionih planova i svih pratećih dokumenata kojim će se definisati implementacija Platforme.

VII. Vremensko trajanje i stupanje na snagu

Platforma reflektuje, prati i pomaže u poštovanju prava i poboljšanju kvaliteta života LGBT građana/ki kroz podršku saradnji institucijama civilnog društva te u ovom duhu mora biti tumačena i po potrebi periodično revidirana ali ne može biti oročena.

VIII. Pristupanje platformi

Izjava o pristupanju

Podsećajući da su sva ljudska bića rođena slobodna i jednaka u dostojanstvu i pravima te da su sva ljudska prava univerzalna, nedeljiva i nerazdvojivo povezana. Spoznajući da seksualna orijentacija i rodni identitet predstavljaju sastavni deo dostojanstva i ljudske prirode svake osobe. Pozivajući se na međunarodne pravne standarde, Ustav Republike Srbije i pozitivno pravne propise u oblasti zaštite prava LGBTTIA2SQQ osoba, te prisećajući se civilizacijskog iskustva stradanja marginalizovanih grupa i kontinuiteta stradanja LGBTTIA2SQQ osoba širom sveta; okupljene organizacije civilnog društva vođene svrhom svog postojanja a u cilju zaštite dostojanstva svakog građanina/ke i stvaranju jasnog diskontinuiteta po pitanju tretmana LGBTTIA2SQQ osoba svojim potpisom pristupaju ovom dokumentu u celosti kao izrazu jasne namere i snažne volje da će zajedno raditi na poboljšanju kvaliteta života i zaštiti prava LGBTTIA2SQQ građana/ki.